

EØS-rett i norsk rett: muligheter og utfordringer

Avdelingsdirektør

Tonje Meinich

Lovavdelingen

Utgangspunkter

- EØS-rett: folkerett og nasjonal rett
- Norsk lovgivning som gjennomfører EØS-rett er bindende norsk lov på samme måte som nasjonalt initiert lovgivning
- Har forrang foran rent nasjonal lovgivning
- Kan ha store budsjettkonsekvenser

Fasene i EØS-arbeidet

- 1. Utredningsfasen** (fasen der Kommisjonen utarbeider forslag)
- 2. Behandlingsfasen** (fasen der regelverket behandles i Rådet og Parlamentet)
- 3. Innlemmelsesfasen** (fasen der regelverket innlemmes i EØS-avtalen)
- 4. Gjennomføringsfasen** (fasen der regelverket gjennomføres i norsk rett)
- 5. Oppfølgingsfasen** (deltakelse i og oppfølging av dommer i EU- og EFTA-domstolen)

Utredningsfasen

- Norske myndigheter og norske aktører har samme rett til å gi innspill til prosessen som EU-statene og EU-statenes aktører
 - Konsultasjoner i forbindelse med utarbeiding av konsekvensanalyser
 - Ekspertgrupper
 - Kommisjonshøringer
- Utarbeiding av norske posisjoner

Behandlingsfasen

- Norge deltar ikke i den formelle beslutningsprosessen
 - Konsultasjoner innenfor rammene av EØS-strukturen
 - Skriftlige innspill
 - Uformelle kanaler

Innlemmelsesfasen

- EU-rettsakter Innlemmes i EØS-avtalen gjennom en EØS-komiteébeslutning
 - Er rettsakten relevant og akseptabel
 - Utforming at tilpasningstekster
 - Konstitusjonelt forbehold

Gjennomføringsfasen

- EØS-rettsaker må gjennomføres i norsk rett
 - Tidsfrister
 - Bruk av nasjonale valgmuligheter
 - Hvor langt skal vi gå i å gi føringer for tolking av EØS-rettsaktene ved gjennomføringen
 - Hvordan gjøre lovgivningen mest mulig tilgjengelig for rettsanvenderen

Eksempel på gjennomføringslovgivning

§ 1 REACH-forordningen

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12zc (forordning (EF) nr. 1907/2006 som endret ved forordning (EF) nr. 1354/2007, forordning (EF) nr. 134/2009, forordning (EF) nr. 987/2008, forordning (EF) nr. 552/2009, forordning (EU) nr. 276/2010, forordning (EU) nr. 143/2011, forordning (EU) nr. 207/2011, forordning (EU) nr. 253/2011, forordning (EU) nr. 453/2010, forordning (EU) nr. 252/2011, forordning (EU) nr. 366/2011, forordning (EU) nr. 109/2012, forordning (EU) nr. 125/2012, forordning (EU) nr. 412/2012, forordning (EU) nr. 494/2011, forordning (EU) nr. 835/2012, forordning (EU) nr. 836/2012, forordning (EU) nr. 126/2013, forordning (EU) nr. 348/2013, forordning (EU) nr. 847/2012, forordning (EU) nr. 1272/2013, forordning (EU) nr. 848/2012, forordning (EU) nr. 301/2014, forordning (EU) nr. 474/2014, forordning (EU) nr. 895/2014, forordning (EU) 2015/282, forordning (EU) nr. 317/2014, forordning (EU) 2015/628, forordning (EU) 2015/326, forordning (EU) 2015/1494, forordning (EU) 2015/830, forordning (EU) 2016/26, forordning (EU) 2016/217, forordning (EU) 2016/863, forordning (EU) 2016/1005, forordning (EU) 2016/1017, forordning (EU) 2016/2235, forordning (EU) 2017/227, forordning (EU) 2017/706, forordning (EU) 2017/999, forordning (EU) 2017/1000, forordning (EU) 2017/1510, forordning (EU) 2018/35, forordning (EU) 2018/588, forordning (EU) 2018/589, forordning (EU) 2018/675, forordning (EU) 2018/1513, forordning (EU) 2018/1881, forordning (EU) 2018/2005, forordning (EU) 2019/957 og forordning (EU) 2019/1691 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalie (REACH) gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.»

Hvordan gjøre lovgivningen mer tilgjengelig

- Utforming av tilpasningstekster
- Konsolidering
 - Endringskonsolidering
 - EØS-konsolidering
- Oversettelser

Rettspraksis

- Deltakelse i saker for EFTA- og EU-domstolen
- Identifisering og oppfølging av saker fra EFTA- og EU-domstolen

Takk for
oppmerksomheten

